

Julia en mijn broer en ik

Over het boek

Auteur: Herman van de Wijdeven

Uitgeverij: Querido

Over de maker

Herman van de Wijdeven is een Nederlandse schrijver, maar hij woont in België. Hij is ook acteur en schrijft voor het theater. Voor zijn eerste jeugdboek "Zoals het gebeurd is" kreeg hij in 2016 de Lavki-prijs. Het werd ook gelezen in de Leesjury, net zoals zijn derde boek: "Leugenaar Leugenaar".

Korte inhoud

Jacob is bijna veertien en hij is verliefd op Julia, het vriendinnetje van zijn broer Esse. Ze kunnen goed met elkaar opschieten. Flirt ze soms met hem? Jacob begrijpt niet wat ze ziet in Esse. Die is wel een hele goede voetballer, maar hij is niet aardig. Jacob ziet op de kermis hoe Esse en Julia praten met Rocky en zijn zoon Linus; het zijn drugsdealers die Esse in hun macht hebben. Jacob wil hen op hun plaats zetten, zodat ze zijn broer met rust laten (en hij indruk kan maken op Julia). Maar Rocky lacht Jacob en zijn vrienden uit. Als Esse niet nog een laatste klusje als drugskoerier volbrengt zal hij ervoor zorgen dat iedereen weet dat hij, de ster-voetballer, verslaafd is aan spierversterkers en het halve elftal aan de drugs heeft geholpen. Jacob biedt aan dat hij dat klusje zal opknappen. Hij moet stiekem een pakje ophalen. Zijn vrienden gaan met hem mee om de aandacht af te leiden. Het plan lijkt te lukken, maar dan loopt hij in het donker tegen de stroper Witse aan. Witse vertelt hem dat Rocky, die eigenlijk Gio Wevers heet, ooit verkering had met de moeder van Jacob en Esse. De politie zit al jaren achter hem aan. Jacob besluit dat het moet stoppen en hij gooit de flesjes in het geheimzinnige pakje kapot. Thuis vertelt hij niets, maar zijn moeder voelt dat er iets gebeurd is. Als Jacob en Esse vechten, om de drugs én om Julia komt die tussenbeide. Ondertussen heeft Millie alles aan haar ouders verteld en de moeder van Jacob gaat naar het huis van Rocky waar Esse is. Als Jacob en Julia ook binnenkomen wordt Rocky gevaarlijk en hij bedreigt hen. En dan... is er chaos: een plotse windhoos vernielt het huis en alles ligt in puin. Jacob wordt wakker in het ziekenhuis. Het is voorbij: Rocky en Linus zitten in de cel. Julia verhuist naar de stad. Jacob en Julia kussen wanneer ze afscheid nemen.

1. HET VERHAAL

1.1. Personages

- Jacob Steenbeke: hoofdpersonage
- Esse: de grote broer van Jacob
- Julia: de vriendin van Esse
- Kilo, Okan, Soof en Millie: de trouwe vrienden van Jacob

- de ouders van Jacob
- Nora: de kleine zus van Jacob en Esse
- Gio Wevers (Rocky): de drugdealer
- Linus: de zoon van Gio
- Witse Kruiver: de kreupele stroper

1.2. Cover

- Wat is het eerste dat je ziet? (Een meisje in een rode jurk met spaghetti-bandjes. Ze kijkt schuin omhoog, haren in de wind. Op de achtergrond iets dat op vage roze wolken lijkt.) Of zie je eerst de titel? Hoe is de titel opgebouwd? (De ontwerper heeft twee woorden, 'Julia' en 'Ik', opvallender gemaakt: groot en geel.)
- Wat dacht je toen je het boek voor het eerst zag? (Je zou kunnen denken dat Julia het hoofdpersonage is, maar we leren haar niet goed kennen. De cover doet misschien denken aan een romantisch verhaal, maar het is eerder een spannend verhaal.)

1.3. Stijl

- Je merkt dat de auteur ook voor het theater schrijft. De taal is eigentijds en duidelijk, met korte zinnen en eenvoudige woorden, zeker wanneer het spannend wordt. Dan moet je bijna sneller gaan lezen en dat versterkt het gevoel van gevaar en gejaagdheid. De dialogen zijn realistisch en snel (bv. op pagina 80, wanneer Jacob belt met Millie. De schrijver doet geen moeite om aan te duiden wie wat zegt, maar toch snap je het.)
- Probeer het eens anders te doen. Bijvoorbeeld door iets toe te voegen als "zeg ik"; "vraagt ze"; "roept Millie"... Wat voor effect geeft dat? (Alles wordt trager, omslachtiger, minder spannend)

1.4. Sfeerschepping

Er staan geen moeilijke woorden in dit boek, maar zo eenvoudig is het ook niet want de schrijver gebruikt sprekende vergelijkingen. Enkele voorbeelden:

- "Witse ademt diep in. Hij bouwt van binnen een pilaar van lucht die hem overeind moet houden." (p.14)
- "Mijn moeder is een hazewind. Het lijkt of ze altijd rilt van de kou." (p.22)
- "Mijn vader schraapt zachtjes zijn keel. Ik zucht. Hij snuift. We zitten gevangen in onze eigen stilte. In mijn mond groeit een vraag die ik normaal nooit zou stellen." (p.130)
- "Mijn benen zijn gekookte spaghetti." (p.136)

- Wat vind je van deze voorbeelden? Wat valt je op? (De auteur gebruikt vaak beeldspraak om fysieke – herkenbare – gewaarwordingen en ervaringen te beschrijven.)
- Weet je nog in welk seizoen het boek zich afspeelt? Waarom zou de auteur hiervoor gekozen hebben? (De broeierige sfeer van de zomer past bij de broeierige sfeer van het boek. De personages krijgen het alsmat warmer, totdat de spanning een hoogtepunt bereikt, tijdens een storm.)

1.5. Genre en perspectief

Het verhaal wordt verteld door Jacob, als ik-verteller. Je volgt hem de hele tijd en je beleeft alles vanuit zijn standpunt. Je zit als het ware in zijn hoofd, hoe hij zich voelt, hoe hij de gebeurtenissen ervaart, hoe hij de anderen ziet.

- Stel dat het verhaal vanuit het perspectief van de schrijver was, dat noemen we dan de "alleswetende verteller". Wat verandert er? Wat vind jij beter?

Neem eens een stukje tekst en probeer er geen ik-verhaal van te maken maar laat de schrijver vertellen.

Bijvoorbeeld p.94: "Als Jacob zijn kant wil oplopen, hoort hij de stem van Julia. 'Ze moet me gevolgd zijn langs de achterkant van de kraam.' denkt hij. 'He, Mug, hallo. Ik zag je wel.' Hij haat het als ze hem Mug noemt. Hij draait zich om. Ze is dichterbij dan hij dacht, ze botsen bijna op elkaar..." (Het resultaat is trager, minder direct.)

- Omdat je alles vanuit het standpunt van Jacob leest, weet je eigenlijk niet hoe de andere personages echt in elkaar zitten. Wat ze denken en voelen weet je alleen via hem. Soms klopt het niet en moet hij zijn oordeel bijstellen. Kun je voorbeelden geven?
 - Jacob vindt zijn vader een beetje sloom. Hij wil wel van alles doen maar verder dan plannen maken komt het niet (p.26). Dan hoort hij dat zijn vader zijn moeder verdedigde tegen de brute Rocky (p.132). Zijn vader is heldhaftiger dan gedacht (p.170).

- Jacob denkt dat Kilo alles durft en nooit nadenkt, maar beseft dan dat hij zo stoer doet omdat hij niet bang wil lijken zoals zijn moeder. (p.147)

1.6. Tijd

- In welke tijd is dit boek geschreven en waarom kiest de schrijver daarvoor? (Het is helemaal in de tegenwoordige tijd en ook nog chronologisch. Het hele verhaal beslaat maar een paar dagen tijdens de kermis en die volg je van dag tot dag. De tegenwoordige tijd verhoogt de urgentie en maakt het verhaal spannender.)
- Het boek speelt zich af in het verleden. Was je dat opgevallen? (De personages gebruiken geen internet. Ze moeten steentjes tegen elkaars raam gooien, want ze hebben geen gsm. Maar er zijn ook andere, kleine voorbeelden: de personages lezen stripboeken voor het slapen gaan en de kermis is de belangrijkste gebeurtenis van de zomer. Je zou kunnen gokken dat het boek zich afspeelt in de jaren 70 of 80.)

1.7. Einde

Een windhoos maakt een eind aan het gevecht. Zo'n onwaarschijnlijke wending wordt ook wel *deus ex machina* genoemd. Dit verwijst naar het antieke Griekse theater: als het verhaal te ingewikkeld werd, lieten ze een god of godin op het toneel verschijnen die alles oploste.

- Wat vind je ervan dat er ineens een windhoos komt opduiken? Waarom zou de schrijver hiervoor gekozen hebben? (Een onverwachte wending maakt het spannend en origineel, misschien deed de auteur het om meer geweld te voorkomen, je kan het ook een te simpele oplossingen vinden...)

In het laatste hoofdstuk nemen Jacob en Julia afscheid. Het is een open einde en de lezer blijft achter met vragen.

- Wat vind je van het einde? Valt het mee? Welke vragen heb je nog? (bv. Wat gebeurt er nu met Esse? Blijft Julia contact houden met Jacob? Blijven Jacob en Millie goede vrienden of worden ze verliefd op elkaar?)

2. VERWERKING

2.1. Over verliefd zijn

Jacob heeft gevoelens voor Julia. Dat komt voortdurend terug doorheen het hele verhaal. Ze doet wel heel stoer en zelfverzekerd, de moeder van Jacob vindt haar een halve jongen (p. 25). Julia is het liefje van Esse, maar flirt met zijn broer, ze daagt hem uit.

- Wat vind je van Julia? Waarom blijft ze bij Esse? Leer je haar echt kennen? (Julia is een complex personage, dat je niet echt leert kennen omwille van het vertelstandpunt. Er zullen verschillende factoren meespelen waarom ze in haar relatie blijft: vertrouwdeheid, onzekerheid, loyaliteit, persoonlijk groei... Ze heeft schrik dat Esse zichzelf iets zou aandoen (p.137-138).)

2.2. Over helden

Het woordje "held" komt vaak terug in dit boek.

- Wie zijn de helden? (Esse is een held op het voetbalveld. De vader is een "toevallige held", want hij verdedigde de moeder tegen Rocky (p.132). Jacob is ook een held, maar hij voelt zich ook niet zo: "Soms kun je niet anders." (p.135) Julia vindt hem wel een held: "Je hebt voor me gevochten. Je bent mijn held." (p.179))
- Ben je enkel een held als je gevaarlijke dingen doet? (Millie is ook moedig. Ze heeft een flinke dosis gezond verstand. Ze gaat zelfs tegen haar vrienden in, maar om de juiste redenen. Ook dat is heldhaftig.)

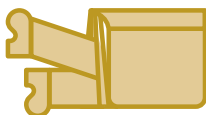
2.3. Witse: een sleutelfiguur

Witse komt een paar keer in het verhaal voor.

- Wat dacht je in het begin over Witse? Waarom is hij heel belangrijk voor Jacob? (Witse is een leeftijdgenoot van de ouders en van Rocky. Hij kan Jacob vertellen dat zijn moeder ooit verkering had met Rocky en dat zijn vader helemaal geen slappeling is. Jacob kan zo met andere ogen naar zijn ouders kijken. Hij weet ook dat er gelijkenissen zijn tussen Esse en Rocky: ze waren allebei de ster op het voetbalveld, ze zijn opvliegend en soms gewelddadig en ze gebruiken drugs.)

3. VERDER LEZEN

- De Godden broers / Meg Rosoff (Luitingh-Sijthoff, 2021)
boekenzoeker.be/de-godden-broers
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.